

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar – orvos osztatlan képzés
A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése:
Magatartástudományi Intézet

A tárgy neve: Az obezitás magatartástudományi vonatkozásai - A testsúlykontroll pszichológiai támogatása

Angol nyelven: Obesity in Behavioral Sciences perspective – Psychological strategies in weight control

Német nyelven: Die verhaltenswissenschaftliche Relation der Adipositas – Psychologische Unterstützung für die Gewichtskontrolle

Kreditértéke: 2

Szemeszter:

(amelyben a mintatanterv szerint történik a tantárgy oktatása)

Heti összóraszám: 2	előadás: 0	gyakorlat: 2	szeminárium: 0
----------------------------	-------------------	---------------------	-----------------------

Tantárgy típusa: kötelező kötelezően választható szabadon választható
(KÉRJÜK A MEGFELELŐT ALÁHÚZNI!)

Tanév: 2025/2026

Kötelezően- vagy szabadon választható tantárgy esetén a képzés nyelve: magyar

Tantárgy kódja: AOVMAG1225_1M

(Új tárgy esetén Dékáni Hivatal tölti ki, jóváhagyást követően)

Tantárgyfelelős neve: Dr. Purebl György

Munkahelye, telefonos elérhetősége: SE Magatartástudományi Intézet, +36-1-210-2953

Beosztása: intézetvezető egyetemi tanár, oktatási dékánhelyettes

Habilitációjának kelte és száma: kelte 2019.06.08., száma: 05/2019

A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvospépzés kurrikulumban:

Az elhízás a XXI. század egyik legnagyobb jelentőségű népegészségügyi problémája. Prevenciója és hatékony kezelése optimálisan integratív és páciensközpontú szemléletben, élethosszig tartó multidiszciplináris gondozás keretében valósítható meg. Mindezt megnehezíti az elhízásnak az egészségügyi ellátórendszerben is megjelenő negatív megítélése, az együttműködési problémák jelentős gyakorisága és a visszaesésre való fokozott veszélyeztetettség. Éppen ezért az elhízás epidemiájának visszaszorításáért folytatott küzdelem sikerének előfeltétele az elhízással szembeni negatív attitűdök pozitívabbá formálása és az elhízással élő páciensek stigmatizációjának csökkentése; az obezitás komplex etiológiai hátterének megértése; a súlyfelesleg és a gyakori mentális betegségek kapcsolatának ismerete; a hatékony testsúlykontrollt nehezítő sokrétű tényezők megismerése és ezek leküzdésének támogatása; valamint a páciensek kezelési együttműködésének javításán való folyamatos munkálkodás a motiváció növelésével, illetve szinten tartásával, és az egészséges testsúlykontrollt szolgáló magatartásokra vonatkozó készségfejlesztéssel. A tárgy mindezen területeket érinti, az elméleti tudás mellett a mindennapi klinikai munka keretében jól alkalmazható gyakorlati készségekkel ruházva fel a résztvevőket.

A tantárgy feldolgozásának módja (előadás, csoportmunka, gyakorlat stb.)

Kiscsoportos munka, az elhízás kognitív viselkedésterápiás eszköztárának gyakorlása.

A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi: A tárgy sikeres elvégzése után a hallgató képessé válik arra, hogy a súlyfelesleggel élő páciensek esetében • előítélettől mentes, páciensközpontú és szenzitív gondozást folytasson; • azonosítsa az elhízás komplex etiológiájának aktuálisan érvényesülő aspektusait; • felismerje a gyakori mentális betegségeket; • facilitálja az egészséges életmódváltást; • elősegítse az életmódváltás akadályainak leküzdését; • sikerrel támogassa az élethosszig tartó testsúlykontrollt.
A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek) : Orvosi kommunikáció, Orvosi pszichológia
Tantárgyi kimeneti javaslat (kapcsolódó tárgyak megjelölése KÓDJA) Belgyógyászat I. (anyagcsere, endokrinológia, gasztroenterológia, nefrológia) (AOKBOK784_1M), Családorvosi ismeretek (AOVCSA911_1M), Népegészségtan (AOKNEI766_1M)
Több féléves tárgy esetén a párhuzamos felvétel lehetőségére, illetve engedélyezésének feltételeire vonatkozó álláspont:
A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja: Kötelezően választható tantárgy, Neptunban történő jelentkezés alapján. Minimális létszám: 10 fő.
A tárgy részletes tematikája (amennyiben a tárgy modulokra osztható, kérem jelezze) Az első gyakorlatot Prof. Dr. Purebl György, a többi Dr. Czeglédi Edit tartja. 1. Az elhízás társadalmi és kulturális vonatkozásai 2. Az elhízás és a gyakori mentális zavarok komorbiditása 3. Az elhízás magatartástudományi szempontú etiológiai modelljei 4. Az elhízással kapcsolatos attitűdök az egészségügyi ellátórendszerben 5. A viselkedésváltozás transzteoretikus modellje 6. Az anamnézislevelezés módja és a kezelési lehetőségek áttekintése 7. Teendők a fontolgatás előtti és a fontolgatás szakaszában (motivációs interjú) 8. Teendők a felkészülés és a cselekvés szakaszában 1. (edukáció, önmegfigyelés, SMART-célállítás, problémamegoldás) 9. Teendők a cselekvés szakaszában 2. (ingerkontroll, ingerexpozíció, viselkedéses helyettesítés, magatartási szabályok, cselekvési tervek, jelentudatos evés, kognitív újrastrukturálás, a megbotlás adekvát kezelése) 10. Teendők a cselekvés szakaszában 3. (stresszkezelés, asszertív kommunikáció) 11. Teendők a fenntartás szakaszában (a motiváció fenntartása, az egyénre szabott testsúlymegtartási terv kidolgozása, relapszusprevenció) 12. A visszaesés kezelése. Esetmegbeszélés. 13. Összefoglalás. Esetmegbeszélés. 14. Írásbeli vizsga
Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései (ezek egyeztetése és az átfedések minimalizálása) – KÓDJÁNAK kiválasztása kötelező) Klinikai obezitológia (AOVIMK522_1M), Orvosi pszichológia (AOKMAG735_1M), Stresszkezelés elmélete és gyakorlata (AOSMAG1049_1M)
A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége, az igazolás módja a foglalkozásokról való távollét esetén: A gyakorlatokról legfeljebb 25% hiányzás megengedett. Az igazolásokat írásban, szkennelt formában szükséges elküldeni a gyakorlatvezetőnek. További hiányzást eredményező <i>vis major</i> helyzet esetében – legfeljebb 1 alkalommal –, egyedi elbírálás alapján ezt az alkalmat egy háziorvossal végzett interjú készítésével és az arról szóló írásbeli beszámoló benyújtásával lehet pótolni.
A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban: (beszámolók, zárthelyi dolgozatok száma témaköre és időpontja, értékelésbe beszámításuk módja, pótlásuk és javításuk lehetősége) Nincs ilyen.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje: Nincs ilyen.
A félév aláírásának feltételei: A gyakorlatokon való <i>aktív</i> részvétel, a kiscsoportos feladatokba történő bevonódás. Legalább 75%-os jelenléti követelmény teljesítése.
A számonkérés típusa: (szigorlat, kollokvium, gyakorlati jegy, háromfokozatú gyakorlati jegy, projektfeladat vagy nincs vizsga) Kollokvium
Vizsgakövetelmények: (tételsor, tesztvizsga témakörei, kötelezően elvárt paraméterek, ábrák, fogalmak, számítások listája, gyakorlati készségek ill. a vizsgaként elismert projektfeladat választható témakörei, teljesítésének és értékelésének kritériumai) A félév végi (online) írásbeli vizsga összesen 30 tesztkérdést és egy esszékérdést tartalmaz. A vizsgán az alábbi témakörök számonkérése történik, az esszékérdés esetében konkrét esetleírás segítségével. 1. Az elhízás és a mentális zavarok komorbiditása. 2. Az elhízás magatartástudományi szempontú etiológiája. 3. Az elhízással kapcsolatos attitűdök az egészségügyi ellátórendszerben és az attitűdformálás módjai. 4. Az anamnéziszfelvétel módja és az elhízás kezelési lehetőségei. 5. A viselkedésváltozás transzteoretikus modellje és a szakember teendői az egyes szakaszokban.
Az érdemjegy kialakításának módja és típusa: (Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja. Az évközi számonkérések eredményeinek beszámítási módja. A jegymegajánlás lehetőségei és feltételei.) Az írásbeli vizsga értékelése ötfokozatú skálán történik (elégtelen és jeles között). Évközi számonkérés nincs. Jegymegajánlási lehetőség nincs.
A tananyag elsajátításához, a tanulmányi teljesítmény értékelések teljesítéséhez szükséges ismeretek megszerzéséhez felhasználható alapvető jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listája, pontosan kijelölve, mely részük ismerete melyik követelmény elsajátításához szükséges (pl. tételenkénti bontásban), a felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközök, tanulmányi segédanyagok, Kötelező irodalom: Czeplédi, E., Purebl, Gy. (2023). Alacsony intenzitású pszichológiai intervenciók az elhízás kezelésében és az anyagcserekontroll támogatásában. Oriold és Társai Kiadó. Ajánlott irodalom: Czeplédi, E. (2021). Az obezitás magatartástudományi vonatkozásai (2., 3.1., 3.2., 3.4., 4., 5.1., 5.2., 5.3., és 7. fejezetek). Semmelweis Kiadó. Prochaska, J.O., Norcross, J.C., DiClemente, C.C. (2009). Valódi újrakezdés: hatlépcsős program ártalmas szokásaink leküzdésére és életünk jobbá tételére. Ursus Libris. Bedros, J. R. (2017). Klinikai obezitológia. Semmelweis Kiadó.
A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:
A gesztorintézet igazgatójának aláírása:
Beadás dátuma: